

वचनीय I a. (*f. या*) १ To be said, to be mentioned ; २ measurable. II n. Censure, reproach, वचनीयमिदं व्यवस्थितं रमण त्वामनुयामि यथापि K. S. iv. 21, न कामवृत्तिवेचनीयमीक्षते व. 82.

वचर m. १ A cock; २ a rogue, a cheat.

वचस् n. १ A speech, a sentence, उवाच धार्जा प्रथमोदितं वचः R. III. 25, 47 ; २ advice, counsel ; ३ command, order; ४ number (in gram.). COMP. वचस्कर a. obedient, compliant. —क्रम m. a discourse. वचोपह् m. the ear. वचसांपति m. १ an epithet of Brihaspati ; २ the planet Jupiter.

वचा f. १ A kind of aromatic root ; २ a kind of bird.

वज्ज I vt. 1. P (*pres. वजति*) To go, to move. II vt. 10. U (*pres. वजयति-ने*) १ To go, to move ; २ to feather an arrow.

वज्ज I m. n. १ The thunderbolt of Indra; (it was formed out of the bones of the sage Dadhichi), वज्ज मुमुक्षुनिव वज्जपाणिः R. II. 42 ; २ any weapon like a thunderbolt ; ३ an instrument for making holes in jewels, मणी वज्जसमुक्ताणे सूतस्येवास्ति मे गतिः R. I. 4; ४ a diamond, वज्जां शुभांगुलिरंध्रमेकं आपारायामास करं किरीटे R. VI. 19; ५ sour gruel. II m. १ A kind of *kus'a* grass; २ a form of military array. III n. १ Steel; २ a kind of talc; ३ severe language; ४ a child. COMP. —अग्न m. a snake. —अशनि m. f. Indra's thunderbolt. —आकर m. a diamond-mine. —आख्य m. a kind of mineral spar. —आधात m. १ the stroke of a thunderbolt (*lit.*); २

any sudden calamity (*fig.*).

—आशुध m. an epithet of Indra. —कंकट m. an epithet of Hanumat. —कील m. a thunderbolt. —क्षार n. an alkaline earth. —गोप m. the same as इंद्रगोप *q. v.* —बंडु m. a vulture. —चर्मेत्र m. a rhinoceros. —जित m. an epithet of Garuda. —ज्वलन n. ज्वला f. lightning. —सुंड m. १ a vulture ; २ a gnat; ३ an epithet of Garuda ; ४ an epithet of Ganes'a. —तुल्य m. *Lapis Lazuli*. —सृत m. १ a hog ; २ a rat. —वशन m. a rat. —धर m. an epithet of Indra, वजधर-प्रभावः R. XVIII. 21.—नाभ m.

१ the discus of Krishna.—निघोष, निघेष m. a clap of thunder. —पाणि m. an epithet of Indra, वज्ज मुमुक्षुनिव वज्जपाणिः R. II. 42.—पात m. a stroke of lightning.—पुष्पn. the blossom of sesamum.—भृत m. an epithet of Indra. —मणि m. a diamond.—मुष्टि m. an epithet of Indra.—हृ m. a hog. —लेप m. a kind of hard cement, वज्जलेपघटितेव M.M. V.—लौहक m. a loadstone. —छाहू m. a kind of military array. —छल्य m. a porcupine.—सार a. of the nature of a diamond, as hard as a diamond, कृच निशितनिपाता वज्जसाराः शारस्ते Sak. I. —सूर्चि, सूर्ची f. a diamond-needle.

वज्जन् m. १ An epithet of Indra, न नु वज्जिन एव वर्येषेत् हिजयंते हिष्ठो यदस्य पक्षयः Vikr. I.; २ an owl.

वंच्च I vt. 1. P (*pres. वंचति*) To go, वंचुवाहवक्षितिः Bt. XIV. 74; २ to go secretly. II vt. 10. A (*pres. वंचयते*) To deceive, to beguile.

Caus. (*वंचयति-ने*) १ to shun, to evade, अवंचयत माय-

अ स्वमायाभिन्नेरहिषाम् Bt. VIII. 43; २ to deceive, to cheat, to defraud, कथमथ वंचयते जनमनुगतमस्तमशरज्ञवरदनम् Git. G. VIII., K. S. IV. 10.

वंचक I a. (*f. विका*) १ Deceiving, cheating; २ fraudulent, crafty. II m. १ A jackal ; २ a rogue, a cheat : ३ a musk-rat; ४ a tame ichneumon.

वंचति m. Fire.

वंच्य m. १ Deceit, roguery ; २ a rogue, a cheat ; ३ the Indian cuckoo

वंचन n. { १ Deceit, fraud, वंचना f. } trick, स्वर्गप्रिसंसिते सुकृतं वंचनामिव मेनिरे K. S. VI. 47, R. XI. 36; २ delusion.

वंचित a. (*f. ता*) Deceived, cheated, imposed upon.

वंचिता f. A kind of riddle.

वंचुक I a. (*f. की*) Fraudulent, crafty, dishonest. II m. A jackal.

वंजुल m. १ The cane, मंजुल-वंजुलकुंजगतं विचकर्षे करेण दुकूले Git. G. I., सकेतीकृतमंजुर्वंजुल-लताकुंजेषि यशागतः Git. G. VII.; २ the *As'oka* tree; ३ a kind of bird. COMP.—हुम m. the *As'oka* tree. —प्रियम् the ratan.

वट I vt. 1. P (*pres. वटति*) To surround, to envelop. II vt. 1. P. 10. U (*pres. वटति वटयति-ने*) १ To divide, to partition, to apportion. III vt. 10. U (*pres. वटयति-ने*) १ To surround, to envelop ; २ to divide, to separate.

वट m. १ The Indian fig-tree, सोयं वटः श्याम इति प्रतीतः R. XIII. 53; २ a cowrie. ३ a small ball; ४ a kind of cake; ५ a cipher; ६ equality in shape; ७ a string, a rope. II n. A string, a rope. COMP.—पव m. a kind of white basil.—वटा f. a kind of